

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในช่วงที่ประเทศไทยต้องประสบกับภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2540 ส่งผลให้บริษัทต่างๆ ประสบปัญหาขาดทุนและขาดสภาพคล่องทางการเงินอย่างหนัก นอกจากนี้วิกฤติดังกล่าวยังก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องไปถึงบุคคลหลายฝ่าย อาทิ ฝ่ายนักลงทุนเนื่องมาจากการลดราคาหลักทรัพย์ ฝ่ายเจ้าหนี้เนื่องมาจากการไม่ได้รับชำระหนี้และปัญหาหนี้สูญ จึงเกิดคำถามตามมาว่า เหตุใดการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจึงไม่ส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อเตรียมการวางแผนจัดการกับปัญหาเหล่านั้นได้อย่างทันท่วงที จากปัญหาดังกล่าว ได้มีมาตรการแก้ไขหลายประเด็น ซึ่งในขณะนั้นสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้ทำการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีของไทยหลายฉบับ เพื่อต้องการให้กิจการจัดทำงบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการให้มีความถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้กับกิจการต่างๆ ได้ถือปฏิบัติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อไป

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นมาตรฐานฉบับหนึ่งที่จัดทำขึ้นใหม่ภายหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจโดยใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 9 เรื่อง การบัญชีสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมาตรฐานฉบับที่ 10 เรื่อง การบัญชีค่าเสื่อมราคา เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ทุกกิจการเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งมาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในเรื่องของการรับรู้ การวัดมูลค่าและการเปิดเผยข้อมูล

มาตรฐานฉบับดังกล่าวเป็นมาตรฐานการบัญชีที่สำคัญฉบับหนึ่งที่ทุกกิจการต้องถือปฏิบัติ เพราะรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นโครงสร้างหลักของสินทรัพย์ ซึ่งทุกกิจการต้องมีการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และเป็นการลงทุนระยะยาวที่เป็นกลไกสำคัญที่มีส่วนขับเคลื่อนให้ธุรกิจสามารถผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการได้ และยังสะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตของ

ธุรกิจ หรือการขยายการลงทุนเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรม นับเป็นสัญญาณที่ดีต่อการสร้างรายได้ในอนาคต

บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยว เป็นกลุ่มธุรกิจหนึ่งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับโครงสร้างของสินทรัพย์ทั้งหมด เพื่อรองรับการให้บริการและการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นรายได้ที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

ดังนั้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 32 โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูล

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีไทยของกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของกลุ่มธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

วิธีการศึกษา

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ

การศึกษานี้จะเก็บข้อมูลทางการเงินจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยว และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากทั้งหน่วยงานภาครัฐบาลและภาคเอกชน เอกสาร วารสาร เอกสารออนไลน์ เอกสารทางวิชาการต่างๆ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษานี้ได้แก่ บริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจโรงแรมและบริการท่องเที่ยว จำนวน 13 บริษัท (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2548: ออนไลน์) ดังนี้

1. บริษัท แชนกรี-ลา โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
3. บริษัท แมนดาริน โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
4. บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
5. บริษัท โรงแรมรอยัล ออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
6. บริษัท โรงแรมราชดำริ จำกัด (มหาชน)
7. บริษัท โรงแรมโอเรียนเต็ล จำกัด (มหาชน)
8. บริษัท เอเชียโฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
9. บริษัท แกรนด์ แอสเสท ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
10. บริษัท ดี เอร่าวิ้น กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
11. บริษัท แปซิฟิก แอสเซ็ทส์ จำกัด (มหาชน)
12. บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
13. บริษัท ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้การรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินประจำปีเฉพาะบริษัทของบริษัทตัวอย่างรอบระยะเวลาปี พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 ที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทตัวอย่างสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 ว่าได้เปิดเผยข้อมูลอย่างไรเพียงพอดำเนินการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

1.4 นิยามศัพท์

การเปิดเผยข้อมูล (เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2542: 452) หมายถึง การให้ข้อมูลอันเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีและแม่บทการบัญชีสำหรับ

การจัดทำและเสนองบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลรวมถึง รูปแบบการจัดรายการ และข้อมูลในงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน คำศัพท์ที่ใช้การแยกประเภทรายการ เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดมูลค่ารายการและเหตุการณ์ทางบัญชี นโยบายการบัญชี

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542: 4) หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

1. กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่าหรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน
2. กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี

ธุรกิจโรงแรมและบริการท่องเที่ยว หมายถึง กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ดำเนินธุรกิจเพื่อให้เช่าที่พักอาศัย การจัดประชุมและการจัดเลี้ยง พร้อมทั้งให้บริการอื่นๆ อันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจโรงแรม

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีไทยของกลุ่มบริษัทธุรกิจโรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อประโยชน์ในการใช้ข้อมูลของนักลงทุนในด้านความเพียงพอของข้อมูลทางการเงินที่บริษัทเปิดเผยให้แก่แก่นักลงทุนว่ามีความเพียงพอหรือไม่